מהדורה למורה – מסכם · מאמן הבלש

- 🎯 מטרה: לתרגל את חמשת צעדי שיטת הבלש עד למציאת השורש.
- ⏱️ זמן מומלץ: 30 דקות
- 👥 מסלול: עולים

הנחיות להפעלה

- המוסכמה בערכה: אות נחה או חסרה נרשמת כ־ו/י (פ״י/ו, ע״ו/י) או ה/י (ל״ה/י); בתשובות התלמידים יש לקבל גם ו׳ או י׳ לבד (למשל ק־ו־ם, ש־י־ר, ב־נ־ה), וגם נ־ג־ש / נ־פ־ל בפ״נ.
- רצוי להפעיל את הדף אחרי הפעילות המקבילה באתר: 🕵️ מאמן הבלש (מסכם).
- תזכורת: גָּבַהּ, תָּמַהּ (ה׳ במפיק) – שורשים שלמים.
- בגרסה זו: שפה פשוטה ומשפטים קצרים, ומילון קטן בתחילת הדף. מומלץ לעבור על המילון יחד לפני התרגול.

מפתח תשובות

חלק	#	תשובה
חלק א׳	1	מעבירים ל„הוא אתמול״
	2	מזהים את הבניין
	3	משמיטים את האותיות המוספיות
	4	סופרים כמה אותיות נשארו
	5	מחליטים איזו אות חסרה או נחה – ואיפה
	6	כותבים את השורש
חלק ב׳	1	הוֹסִיף · הפעיל · נשארו: ו־ס־ף · שורש: י/ו־ס־ף
	2	הֵזִיז · הפעיל · נשארו: ז־ז · שורש: ז־י/ו־ז
	3	צָפָה · פיעל · נשארו: צ־פ־ה · שורש: צ־פ־י/ה
	4	הִצִּיל · הפעיל · נשארו: צ־ל · שורש: נ־צ־ל
	5	פִּנָּה · פיעל · נשארו: פ־נ־ה · שורש: פ־נ־י/ה
חלק ג׳	1	ג – נ בהתחלה
	2	א – י/ה בסוף

חלק	#	תשובה
	3	ב – י/ה בסוף
חלק ד׳	—	צעדים בסדר נכון, שורש נכון, נימוק לפי סימן (דגש / אות נחה / „הוא אתמול״).

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

🕵️ מסכם · מאמן הבלש – דף תרגול

דף תרגול: מאמן הבלש. משפטים קצרים. יש מילון קטן למעלה. ☺

📖 מילון קטן – מילים חשובות

מילה		הסבר פשוט
שורש	🌱	3 אותיות שנותנות למילה את המשמעות (root)
גזרה	🧩	קבוצת שורשים שמתנהגים אותו דבר (verb class)
בניין	🏗️	דפוס של פועל: קל, נפעל, פיעל, פועל, הפעיל, הופעל, התפעל (verb pattern)
מוספיות	✂️	אותיות שהבניין או הזמן מוסיפים לשורש (added letters)
אות נחה	😴	אות שנכתבת ולא נשמעת, או נעלמת (silent letter)
דגש	⚫	נקודה בתוך אות (dot inside a letter)
עבר	⏪	מה שקרה כבר (past)
הווה	⏺️	מה שקורה עכשיו (present)
עתיד	⏩	מה שיקרה (future)

חלק א׳ – סדר הצעדים

מספרו את צעדי הבלש לפי הסדר (1–6).

מספר	שלב
____	מחליטים איזו אות חסרה או נחה – ואיפה
____	מזהים את הבניין
____	משמיטים את האותיות המוספיות
____	סופרים כמה אותיות נשארו
____	כותבים את השורש
____	מעבירים ל„הוא אתמול״

חלק ב׳ – טבלת הבלש

מלאו את הטבלה. עבר – בניין – אותיות שנשארו – שורש.

#	הפועל	הוא אתמול	בניין	נשארו	שורש
1	הוֹסִיף	הוֹסִיף			
2	הֵזִיזוּ				
3	צָפוּ				
4	הִצִּיל	הִצִּיל			
5	פָּנוּ				

חלק ג׳ – צעד ההחלטה

1. נשארו ג־ש. מה עושים?

א) י/ו באמצע ב) י/ה בסוף ג) נ בהתחלה

2. נשארו ר־א־ה. מה עושים?

א) י/ה בסוף ב) י/ו באמצע ג) נ בהתחלה

3. נשארו ק־נ־ה. מה עושים?

א) י/ו באמצע ב) י/ה בסוף ג) נ בהתחלה

חלק ד׳ – דוח בלש

בחרו פועל אחד מהטבלה וכתבו „דוח חקירה״: מה עשיתם בכל צעד ואיך הגעתם לשורש.

- צעד 1–5

כרטיס יציאה

השורש של „יִקְנוּ" הוא: ____

מילה חדשה שלמדתי:

איך הרגשתי? 😀 🙂 😐